

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

LEGEA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Ministerul Educației

2.2 Descrierea situației actuale

Prezenta lege asigură cadrul pentru exercitarea sub autoritatea statului român a dreptului fundamental la învățatură pentru antepreșcolari/preșcolari și elevi, reglementează sistemul de educație preuniversitar și statutul personalului didactic de predare, didactic auxiliar și de conducere din întregul sistem de învățământ de stat și particular, personalului didactic care îndeplinește funcții de îndrumare și control, precum și celorlalte categorii de personal didactic.

Conținutul Raportului „România Educată” (Raportul) stă la baza prezentei legi, măsurile de reformă cuprinse în acesta fiind rezultatul celei mai ample consultări naționale din zona educației de până acum.

De asemenea, prezentul proiect de lege este conceptualizat astfel încât România să aibă un cadru legal care să susțină procesul de aderare al României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), fiind fundamentat pe cinci principii de bază:

Asigurarea calității și eficacității programelor de educație și formare și îmbunătățirea calității rezultatelor învățării;

Promovarea egalității în ceea ce privește oportunitățile educaționale, asigurând accesul și succesul la educație de calitate pentru toți;

Colectarea datelor și utilizarea informațiilor pentru a ghida dezvoltarea competențelor;

Utilizarea instrumentelor de finanțare și a stimulentei pentru a orienta și încuraja investițiile în dezvoltarea competențelor;

Implicarea părților interesate în proiectarea și implementarea de politici în domeniul educației.

Scopul Raportului a fost nu doar de a identifica probleme și soluții ci și de a cataliza energii, de a promova tema educației pe agenda publică și în societate și de a prioritiza la nivelul autorităților.

Procesul de consultare a fost amplu, a durat aproape cinci ani și a implicat peste 64 de instituții publice, organizații non-guvernamentale, autorități locale/centrale și peste 12.400 de persoane. Au fost organizate de către alte părți interesate peste 80 de evenimente sau proiecte sub egida „România Educată” iar Administrația Prezidențială a organizat nu mai puțin de 15 evenimente care au generat conținut relevant pentru proiect.

Prezenta lege este inițiată la un an de la publicarea Raportului „România Educată”. Începând cu data de 14 iulie 2021 și până la data inițierii prezentului proiect de Lege a învățământului preuniversitar, la nivelul Ministerului Educației și al tuturor instituțiilor din sistemul național de învățământ au fost analizate, din perspectiva fondului, soluțiile propuse, prin raportare la următoarele ținte din Raportul „România Educată”, pentru orizontul de timp 2025 - 2030:

30% dintre copiii de până în 3 ani, participă la educație ante-preșcolară;
construirea a 2500 de creșe eficiente energetic, la nivel național;
96% dintre copii cu vârsta cuprinsă între 3 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară participă la îngrijire timpurie și educație;
scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii, până la un nivel de cel mult 10%;
asigurarea unui consilier în carieră la cel mult 500 de elevi;
reducerea ratei analfabetism funcțional cu 50% (până la un nivel de cel mult 20%);
până în 2030, proporția tinerilor în vârstă de 15 ani cu competențe scăzute la citire, matematică și științe, conform metodologiei testelor PISA, va scădea, ajungând sub 15%;
proporția elevilor de clasa a opta cu competențe scăzute în domeniul informatic ar trebui să fie sub 15%;
creșterea ratei de promovare a testării de la finalul educației gimnaziale, până la 80%;
creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat, în rândul absolvenților de învățământ secundar superior, până la 80%
creșterea, cu 30%, a numărului de absolvenți ai învățământului gimnazial care aleg să urmeze filiera profesională;
cel puțin 25% dintre elevii care încep un program de educație profesională sunt înscriși într-o clasă care funcționează în regim dual;
creșterea ratei de angajabilitate a absolvenților de învățământ profesional și tehnic, până la 80%;
formarea a 15.000 de cadre didactice din învățământul primar și 40.000 din învățământul gimnazial pentru aplicarea noului curriculum centrat pe competențe;
creșterea finanțării educației pentru atingerea unui procent minim din cheltuiala publică, corelat cu media alocărilor pentru educație în statele membre ale UE.

Având în vedere faptul că în România:

există una dintre cele mai mici rate de acces și participare la educația timpurie și de înscriere pentru copiii de 0-3 ani din Uniunea Europeană,
rata de părăsire timpurie a școlii este de 15,6% în 2020 deși obiectivul național asumat în Strategia Europa 2020 este de 10%, raportat la ținta medie a UE de 9,9%,
conform testelor PISA, elevii de 15 ani sunt plasați pe ultimele locuri din Uniunea Europeană, în ceea ce privește nivelul de competență la citit, matematică și științe. Dintre aceștia, 44% sunt definiți ca analfabeți funcțional,
infrastructura educațională este precară și insuficient corelată cu nevoile școlilor care trebuie să fie sigure, moderne, digitalizate și verzi, conform standardelor actuale în domeniu,
calificările sunt insuficiente sau nerelevante pentru piața muncii,
educația profesională și tehnică este lipsită de calitate și insuficient corelată cu piața muncii,

prezentul proiect de lege propune soluții coerente, în acord cu cerințele beneficiarilor educației, având o reglementare unitară și sistematică a domeniului, pentru rezolvarea problemelor identificate la nivelul sistemului național de învățământ.

În prezent:

I. Educația timpurie necesită intervenții prin măsuri de reformă și asigurarea cadrului legal care să încurajeze implementarea proiectelor de ameliorare a aspectelor critice.

a. accesul și participarea la educația timpurie sunt mult sub indicatorul european referitor la participarea la învățământul preșcolar a copiilor cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu (86,3% România, în comparație cu 94,8% media UE în 2018). Infrastructura care să asigure cuprinderea copiilor în creșe și grădinițe este deficitară. Numărul redus de creșe nu poate asigura procesul de școlarizare, în prezent doar puțini copii sunt cuprinși în instituții de educație antepreșcolară (15,7%,). De asemenea, absența altor tipuri de servicii alternative sau complementare generează imposibilitatea asigurării dreptului la educație pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta oficială de înscriere în învățământul obligatoriu. Decalajele ratei de cuprindere a copiilor în învățământul preșcolar din mediul rural (82,3%) față de mediul urban (93,8%) sunt semnificativ reduse, aceeași problemă fiind întâlnită și în cazul copiilor romi cu vârsta între trei ani și vârsta de intrare la școală (38%).

b. în ceea ce privește resursa umană din creșe, lipsa unui sistem de formare continuă impactează în mod negativ atât procesul de învățământ cât și incluziunea între nivelurile antepreșcolar și preșcolar. În lipsa unor politici publice care să încurajeze accesul în cariera de educator –puericultor și a unui cadru legal eficient care să asigure o salarizare adecvată, profesia de educator –puericultor nu este una atractivă. De la momentul introducerii specializării educator-puericultor, în liceele pedagogice, au absolvit numai 250 educatori puericultori, din care doar 15% sunt angajați în creșe.

II. Potrivit Raportului „România educată”, „Învățământul primar și gimnazial reprezintă componenta comprehensivă a educației școlare în România. În anul școlar 2019/2020, numărul de elevi din învățământul preuniversitar a fost de 2.947.000, în scădere cu 32.000 față de anul anterior. Creșteri ale efectivelor de elevi se înregistrează totuși în învățământul preșcolar, gimnazial (urban), profesional și postliceal. În ultimii ani, efectivele de elevi cuprinse în sistemul românesc de învățământ preuniversitar au fost în scădere.

Schimbarea de structură a sistemului de educație, din anul școlar 2012/2013, a determinat efecte asupra ratei de cuprindere în învățământul primar și gimnazial. Începând cu 2012/2013, valoarea indicatorului a fost de 90-91%, cu o scădere semnificativă, până la valoarea de 87,6%, în anul școlar 2019/2020. Se mențin diferențe pe cicluri de învățământ; în anul școlar de referință, valoarea înregistrată în învățământul primar este mai mare decât cea înregistrată în învățământul gimnazial. În învățământul primar, sunt cuprinși puțin peste 90%, dintre copiii de vârstă corespunzătoare iar în învățământul gimnazial, sub 85%. Mediul rural continuă să rămână defavorizat în privința ratei de participare la educație, în special, la nivelul învățământului gimnazial. Ratele de participare sunt ușor mai mari pentru populația școlară masculină, comparativ cu populația feminină. Este posibil ca ratele de cuprindere să fie influențate și de migrația externă, care nu este pe deplin monitorizată statistic.

Învățământul primar și gimnazial (secundar inferior) suferă de pe urma unor probleme de calitate, semnalate mai ales cu ocazia testărilor internaționale. Așa cum s-a arătat în capitolul III, rezultatele elevilor români la testarea PISA 2018 arată o scădere, prin comparație cu cele din anul 2015, plasând România pe ultimele locuri la nivel european.”

III. Învățământul secundar superior din România cuprinde, în acest moment, clasele IX-XII/XIII, cu trei filiere: teoretică, vocațională și tehnologică, precum și învățământul profesional, cu o durată minimă de 3 ani.

Învățământul liceal, vocațional și tehnologic, învățământul profesional și învățământul postliceal se organizează pentru profiluri, specializări și calificări stabilite de Ministerul Educației, în conformitate cu Registrul național al calificărilor. În prezent, în România funcționează un număr semnificativ de unități de învățământ liceal de tip „mozaic” care nu pot asigura un proces de educație defășurat cu resursă umană cu profilul profesional adaptat specializării. La nivelul sistemului național de învățământ funcționează licee pedagogice atât cu filiere vocaționale cât și cu filiere profesionale. În contextul în care reforma implementată prin prezenta lege statuează un profil al cadrului didactic adaptat nivelului și în concordanță cu profilul educațional al elevului, apare ca o necesitate crearea mecanismului de asumare a filierei și de omogenizare la nivel de proces, în funcție de specificul fiecărei filiere. Asumarea filierei la nivelul unităților de învățământ liceal ar avea ca efect profesionalizarea resursei umane și un proces de educație de calitate pentru absolvenți, în conformitate cu așteptările acestora și cu nevoile de pe piața forței de muncă.

Pe de altă parte avem în vedere și faptul că învățământul liceal este centrat pe dezvoltarea și pe diversificarea celor 8 competențe-cheie și pe formarea competențelor specifice în funcție de filieră, profil, specializare sau calificare iar existența unor norme minimale pentru *învățământul dual*, acesta fiind doar definit ca o formă de organizare a învățământului profesional, fără a exista norme de integrare a acestuia din perspectiva organizării în circuitul rețelei școlare, nu poate asigura o rută viabilă de educație și de formare profesională.

IV. În ceea ce privește educația incluzivă în România, potrivit Raportului „România educată”, „practicile educaționale în ceea ce privește elevii cu dizabilități reflectă un model ce acordă mai multă atenție tratamentului medical decât dezvoltării de competențe pentru independență.

Categoria de „copii cu nevoi educaționale speciale” (CES) se referă adesea la copiii cu dizabilități. Cadrul legal existent prevede integrarea elevilor CES fie în școli speciale, fie în clase speciale din școlile „de masă”, fie în grupuri speciale din clase de masă, fie individual în clase de masă, în școli de masă. Astfel, reglementările legale în vigoare creează confuzie și lipsă de încredere în rândul părinților și al beneficiarilor. În plus, ele subliniază, mai degrabă, dreptul copiilor cu dizabilități la educație segregată. În absența unor măsuri de incluziune „dreptul la educație pentru copiii cu dizabilități din România nu este respectat” (UNESCO, 2020, p.30). De asemenea, un sistem robust de monitorizare a datelor privind copiii cu dizabilități / CES nu există în România.

În prezent, pentru preșcolarii spitalizați pentru o perioadă îndelungată nu se organizează proces de educație. Copiii internați în spital au nevoie de educație ca o formă de susținere emoțională și adaptată posibilității acestora precum și de cadre didactice specializate care să poată susține o activitate de predare care în același timp să fie și un real suport emoțional pentru aceștia.

Respectarea CRPD (și a GC4) în Europa a devenit forța motivatrice pentru reformă în țări precum Malta, Cipru și Portugalia. Fiecare dintre aceste țări a inițiat reforma din puncte diferite, a întâmpinat obstacole diferite și a creat oportunități diverse, toate bazate pe cei 9 piloni ai GC4:

Abordare holistică a întregului sistem;

Recunoașterea importanței contribuției întregului mediu educațional;

Abordarea de tipul „Persoană ca întreg”;

Construcția unui cadru de profesori de sprijin pentru toți elevii;

Respectarea principiului diversității și valorificarea acesteia;

Crearea de spații de învățare prietenoase cu elevul, accesibile (în care toți se simt în siguranță, sprijiniți și stimulați);

Asigurarea unor tranziții eficiente între diverse nivele educaționale;

Crearea de parteneriate între mediul de învățare și comunitatea mai largă;

Monitorizarea educației incluzive cu ajutorul tuturor actorilor importanți.”

V. În ceea ce privește Curriculumul și evaluarea, începând cu anul 2015, Ministerul Educației a demarat un amplu proces de reformă curriculară pentru gimnaziu, concretizat prin adoptarea noului plan-cadru, în luna aprilie 2016 și a noilor programe școlare, cu aplicabilitate progresivă.

Potrivit Raportului, „Reforma curriculară de liceu se lasă însă așteptată. Legea educației naționale nr.1/2011 prevede ca elevii care au învățat după un curriculum nou bazat pe competențe încă din clasa pregătitoare, odată cu aplicarea reformei curriculare, proces pe care l-au traversat neîntrerupt până în clasa a VIII-a, ar fi trebuit să aibă la intrarea în clasa a IX-a o continuare a pregătirii după planuri-cadru, programe și manuale noi. În schimb, prin amânarea aprobării planurilor cadru, aceștia învață după programele vechi, aprobate în 2009, după același curriculum.

Se constată un puternic impact al statutului socio-economic al familiilor asupra rezultatelor școlare ale elevilor. Disparitățile rural-urban în educație persistă. Peste 40% dintre școlarii din România din învățământul primar și gimnazial merg la școală în mediul rural, cu rezultate educaționale mai scăzute. Discrepanța mare a rezultatelor obținute de elevi la examenele naționale indică o problemă de inechitate structurală. Măsurile de îmbunătățire a echității în educație și furnizarea de servicii de sprijin pentru elevii dezavantajați rămân, în continuare, slabe.

În ceea ce privește sistemul de evaluare, persistă anumite probleme, dintre care menționăm: lipsa unei viziuni unitare asupra rolului evaluărilor; necorelarea dintre evaluările naționale și cele de la clasă, existând o lipsă a interpretării și utilizării datelor; axarea sistemului de evaluare pe ierarhizarea elevilor și penalizarea acestora, în cazul în care nu ating standardul impus, în detrimentul creșterii rolului evaluării în învățare și autocunoaștere, care s-ar putea obține prin primirea unui feedback concret și constructiv; lipsa de standardizare a evaluărilor și acordarea unei importanțe scăzute evaluării competențelor transversale și competențelor-cheie din profilul absolventului, în cadrul tuturor formelor de evaluare. Numărul mare de ore petrecute la școală și conținuturile stufoase ale programelor școlare nu răspund așteptărilor, conținuturile disciplinelor nu sunt corelate, predarea și evaluarea nu se realizează transdisciplinar. Legea educației naționale nr.1/2011 a înlocuit, în teorie, învățarea bazată pe livrarea de cunoștințe și a statuat dezvoltarea competențelor cheie, recomandate la nivel european. În practică, angajarea în practici didactice relevante care conduc la dezvoltarea efectivă a acestor competențe, s-a dovedit a fi mult mai dificilă.

Potrivit Raportului „Există două mari tranziții în cadrul educației preuniversitare. Prima este cea de la finalul clasei a VIII-a, când are loc tranziția spre învățământul secundar superior. Aceasta se

face prin repartizare, pe baza rezultatelor obținute la evaluarea națională. Obținerea unei note de 5 nu este un criteriu de continuare spre educația liceală sau profesională, clasa a IX-a făcând parte din educația obligatorie. Totuși, rezultatele la evaluarea națională generează un proces selectiv de repartizare în care, de regulă, elevii cu cele mai bune rezultate optează pentru colegii naționale, apoi pentru alte licee teoretice și licee tehnologice. Școlile profesionale nu atrag, de regulă, elevi cu rezultate școlare bune, deși există un număr de școli profesionale prestigioase, mai ales dintre cele cu educație în regim dual, cu sistem propriu de selecție pentru admitere."

VI. În ceea ce privește cariera didactică și parcursul profesional, absența profilului profesional și lipsa reglementării în ceea ce privește definirea rolului cadrului didactic conduc la imposibilitatea adaptării la realitățile unei Români moderne și la nevoile elevilor. Pe de altă parte elevii nu pot fi motivați astfel încât să parcurgă un proces de învățare autonom, nu sunt încurajați să-și dezvolte competențele conform profilului acestora. De asemenea, absența profilului cadrului didactic care ar trebui să aibă la baza setul standardelor de calitate pentru formarea inițială conduce la o adaptare deficitară a cadrelor didactice debutante în noua carieră. La nivelul sistemului educațional din România, standardele ocupaționale pentru profesori au fost elaborate și publicate în 1999. În practică, acestea au fost opționale, iar, odată cu Legea educației naționale nr. 1/2011, au devenit caduce. În 2020, Ministerul Educației a demarat programe-pilot de masterat didactic, structurate conform unui profil de competențe rezultat în urma unui proces finalizat cu consultare publică. O serie de alte documente normative elaborate și administrate de Ministerul Educației sau de alte instituții subordonate (ARACIS, ARACIP etc.) reglementează aspectele legate de formarea și de evaluarea profesorilor, fără însă ca aceste referințe să fie pe deplin corelate și integrate. Astfel, absența unui cadru conceptual coerent și unitar creează discontinuități și blocaje în dezvoltarea calității formării și a practicilor profesorilor (Kitchen et al., 2017; Comisia Europeană, 2020). "

VII. Conform Raportului, în ceea ce privește guvernarea unităților de învățământ din România, „au fost identificate următoarele probleme cu caracter general:

Absența standardelor profesionale pentru funcțiile de conducere de la nivelul unităților de învățământ;

Absența unui profil bine definit al directorului, care să rezulte din standardele profesionale, competențele, rolurile și responsabilitățile acestuia, precum și o clarificare a situațiilor de incompatibilitate;

Ocuparea funcției de director se face fără o pregătire inițială adecvată în domeniul managementului educațional. Nu este asigurată o pregătire de bază unitară și axată pe provocările curente, nici înainte și nici ulterior obținerii funcției de director;

Inexistența unui traseu predefinit de dezvoltare profesională care să vizeze perioada anterioară preluării mandatului (formare inițială), pregătirea pentru începerea carierei manageriale (sistem de mentorat) și/sau formarea continuă pe parcursul mandatelor (de exemplu, un sistem de tip *coaching*, cursuri de formare specifice etc.);

Rolul crescut al inspectoratelor în numirea/organizarea concursurilor pentru ocuparea funcției de director, în defavoarea rolului comunității școlare, în care managerul va activa;

Opțiunile curente de formare continuă a directorilor de școală nu garantează că ei își dezvoltă, în urma absolvirii cursurilor, competențele de care au nevoie pentru a face față situațiilor diverse și complicate, specifice activității de management educațional.

Toate aceste probleme sunt cauzate de lipsa unei viziuni unitare și asumate, la nivelul întregului sistem, privind rolul și profilul managerului, care nu pot fi alienate de componente esențiale, precum formarea inițială și continuă, evaluarea activității, responsabilitate și capacitatea de autonomie decizională.”

VIII. În prezent, așa cum reiese și din **Raportul „România Educată”, „dezvoltarea competențelor digitale** se realizează în cadrul unor discipline separate, obligatorii pentru învățământul secundar (gimnazial, liceal și profesional), respectiv opționale (pentru învățământul primar). Pe fundalul pandemiei COVID-19, odată cu luna martie 2020, care a reconfigurat practicile educaționale de la interacțiunea „față-în-față” la mediul online, o serie de deficiențe s-au remarcat: nivel insuficient de acoperire cu semnal la internet; nivelul insuficient al competențelor digitale în rândul elevilor și al profesorilor; insuficiente dispozitive hardware în rândul profesorilor și al elevilor; lipsa platformelor și a resurselor educaționale online proprii.

Situația din România contrastează cu cea din alte state europene, care au investit resurse semnificative pentru digitalizare în ultimii ani.”

IX. Potrivit art. 101 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, toate unitățile școlare din învățământul preuniversitar sunt finanțate astfel:

- finanțarea de bază;
- finanțarea complementară;
- finanțarea suplimentară.

Finanțarea de bază asigură desfășurarea, în condiții normale, a procesului de învățământ și este calculată pe baza costului standard per elev/preșcolar, adoptat anual prin hotărâre de guvern. Aprobarea costului standard per elev/preșcolar se face de către Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar (CNFIP), în care sunt reprezentate și structurile asociative ale administrației publice locale.

Finanțarea de bază are cea mai mare pondere în finanțarea totală a școlilor și acoperă toate salariile personalului angajat în învățământul preuniversitar, precum și cheltuieli de pregătire a personalului, de evaluare periodică a elevilor și unele costuri curente.

Fiecare unitate școlară (publică sau privată) primește finanțare de bază, conform costurilor standard diferențiate pe profilul de elev/preșcolar, nivel de învățământ și zonă geografică. Având în vedere alocarea financiară bazată pe numărul de elevi, se realizează o serie de corecții, în vederea bunei funcționări a sistemului.

Finanțarea complementară asigură cheltuieli de capital (investiții și reparații majore), cheltuieli sociale și alte cheltuieli asociate procesului de învățământ preuniversitar de stat, care nu fac parte din finanțarea de bază a unităților școlare (subvenții pentru cantine și cămine, evaluări obișnuite ale elevilor, burse, transportul elevilor și costurile de transfer ale profesorilor, concursuri școlare, activități extracurriculare, participarea la proiecte europene și alte costuri curente care nu sunt acoperite de finanțarea de bază). Fondurile sunt alocate pe categorii de cheltuieli și distribuite autorităților locale, prin intermediul direcțiilor generale ale finanțelor publice județene (DGFP). Consiliile județene și locale pot contribui la finanțarea complementară din bugetele proprii.

Finanțarea suplimentară se acordă, ca sumă globală fixă, din bugetul Ministerului Educației, ca mecanism de stimulare a calității și a echității în educație: de exemplu, pentru premiarea unităților de învățământ preuniversitar de stat cu rezultate deosebite în domeniul incluziunii sau pentru cele care au rezultate ale învățării semnificative. Din această sursă, este asigurată și finanțarea programelor naționale ale Ministerului Educației, componenta locală aferentă proiectelor

cofinanțate de Guvernul României/rambursările de credite externe aferente proiectelor cât și alte programe.

Potrivit „Raportului” ,, având în vedere media UE, se poate considera că sistemul de învățământ preuniversitar rămâne subfinanțat. Subfinanțarea afectează în mod diferit nivelurile de educație; de exemplu, ponderea cheltuielilor pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial este semnificativ mai redusă în comparație cu media UE (peste 8 p.p. conform datelor EUROSTAT); învățământul terțiar este singurul care are o medie foarte apropiată de cea a statelor membre. Peste 91% din execuția bugetară (finanțare de bază) este reprezentată de cheltuielile de natură salarială, ceea ce lasă puține resurse pentru asigurarea altor tipuri de cheltuieli.

O problemă cronică a sistemului de finanțare este lipsa de corespondență cu nevoile existente la nivel de sistem. Calculul costului standard per elev nu are la bază o fundamentare adecvată scopului. În practică, costul standard se calculează plecând de la alocarea financiară generală (de la resursele disponibile) și nu de la nevoile reale de finanțare. Includerea plății salariilor cadrelor didactice în costul standard per elev duce la o alocare sub necesar, în cazul școlilor din mediul rural cu un număr de elevi „sub efectiv”. De asemenea, mecanismul de finanțare nu ia în considerare capacitatea autorităților locale de a susține educația, atât din punctul de vedere al personalului propriu, cât și din punct de vedere financiar (din venituri proprii). De altfel, atribuțiile autorităților locale în domeniul educației (și finanțării acesteia) sunt insuficient definite , responsabilitățile între autoritățile locale, școli și Minister fiind încă slab corelate. (...)

O problemă sistemică este și existența unui sistem insuficient dezvoltat de colectare și analiză a datelor privind finanțarea educației. România se confruntă cu lipsa unor date statistice complete, de încredere, la zi cu privire la bugetul și la execuția bugetară a unităților de învățământ de nivel preuniversitar. Există, în prezent, o expertiză limitată în aria analizei datelor privind finanțarea educației și un număr limitat de rapoarte publicate în această arie; de exemplu, de mulți ani, Raportul privind starea sistemului de învățământ preuniversitar nu mai include indicatori din aria finanțării educației, iar rapoartele INS au, de asemenea, slab documentată această componentă.”

X. În ceea ce privește sprijinirea excelenței, modul de organizare al Centrelor de excelență este unul deficitar, acestea nefiind conectate la nevoile unităților de învățământ preuniversitar. Utilizarea ineficientă a resurselor umane existente la nivelul sistemului național de învățământ a constituit un mare neajuns în funcționarea optimă a acestor unități.

XI. Calitatea procesului educațional

Școala bună trebuie să fie spațiul în care copilului, elevului, tânărului li se asigură premisele unei învățări eficiente și armonioase prin care se pun bazele învățării pe tot parcursul vieții și ale stării de bine dobândite prin cunoaștere. Abordarea conceptuală a asigurării calității pentru ca fiecare unitate de învățământ preuniversitar să dobândească statutul de școală bună trebuie să fie una integrată din perspectiva procesului și să răspundă nevoilor beneficiarilor finali.

În România mecanismele de asigurare a calității sunt neschimbate încă din anul 2005, deși momentul intrării în vigoare a Legii educației naționale nr. 1/2011 trebuia să fie un moment „zero” pentru schimbarea paradigmei sistemului de asigurare a calității.

Așa cum este statuat în SDG4 din Agenda pentru Dezvoltare Sustenabilă, până în anul 2030 trebuie asigurată educație de calitate incluzivă și echitabilă pentru toți împreună cu oportunități de învățare pe tot parcursul vieții.

2.3 Schimbări preconizate

Organizarea sistemului de învățământ

I. Potrivit proiectului prezentei legi, sistemul de învățământ preuniversitar are la bază următoarele valori:

- a) Colaborarea – dezvoltarea parteneriatelor educaționale cu mediul universitar, comunitatea, familia, cu mediul de afaceri, în vederea parcurgerii traseului educațional de către beneficiarul primar;
- b) Diversitatea - respectarea și valorizarea diferitelor perspective culturale, etnice, identitare, a sensibilității și empatiei, alături de întărirea și pozitivarea imaginii de sine individuale și colective;
- c) Echitatea – respectarea dreptului fiecărui beneficiar primar de a avea șanse egale de acces, de participare și de atingere a potențialului său optim;
- d) Excelența – atingerea celui mai înalt potențial în educația și formarea profesională care vizează domeniile de competențe ale elevului, competența profesională a personalului didactic de predare/personalului de conducere, de îndrumare și control din învățământ;
- e) Incluziunea – asigurarea accesului și participării la educație a tuturor copiilor, indiferent de caracteristicile, dezavantajele sau dificultățile acestora și în acord cu nevoile individuale sau cu nivelul de sprijin necesar;
- f) Integritatea - asigurarea de repere valorice în educație: onestitate, responsabilitate, atitudine etică;
- g) Profesionalismul – menținerea de standarde ridicate în furnizarea de servicii educaționale pentru beneficiarii primari ai sistemului de învățământ, precum și în formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și a personalului de conducere;
- h) Respectul – adoptarea unor atitudini și comportamente de relaționare adecvate și pozitive față de toate persoanele implicate în procesul educațional, față de instituții, mediu înconjurător și societate în ansamblu;
- i) Responsabilitatea – asumarea conștientă a responsabilităților pentru comportamentul și acțiunile proprii, la nivelul tuturor actorilor educaționali: beneficiari, personal de conducere, îndrumare și control, personal didactic și auxiliar etc.

II. Principiile care guvernează învățământul preuniversitar sunt reglementate astfel:

- a) principiul nediscriminării, în baza căruia accesul și participarea la educația de calitate se realizează fără discriminare, inclusiv prin interzicerea segregării școlare;
- b) principiul calității, în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de calitate și la bune practici naționale, europene și internaționale;
- c) principiul relevanței presupune o ofertă educațională realistă, actualizată și corelată cu nevoile elevilor de dezvoltare personală, cu domeniile de cunoaștere, cu valorile socioculturale și cu cerințele pieței muncii;
- d) principiul eficienței, în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale preconizate, prin gestionarea resurselor existente;
- e) principiul descentralizării decizionale presupune redistribuirea autorității decizionale de la nivelurile centrale către cele locale, pentru a răspunde adecvat nevoilor beneficiarilor;

- f) principiul răspunderii publice, în baza căruia unitățile de învățământ și instituțiile publice cu activitate în domeniul învățământului preuniversitar răspund public de performanțele lor;
- g) principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și dialogului intercultural;
- h) principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și a valorilor culturale ale poporului român;
- i) principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase;
- j) principiul asigurării echității și egalității de șanse implică asigurarea condițiilor pentru accesul și participarea la educație a tuturor beneficiarilor primari, prin eliminarea limitărilor/barierelor etnice, religioase, de dizabilitate, fără a se limita la acestea, combaterea discriminării și personalizarea parcurșurilor educaționale în funcție de nevoi specifice;
- k) principiul transparenței - implică asigurarea vizibilității deciziei, a proceselor și a rezultatelor din domeniul educației, prin comunicarea deschisă, periodică și adecvată a acestora către beneficiarii educației și către societate în ansamblu;
- l) principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;
- m) principiul incluziunii implică acceptarea cu drepturi depline în sistemul de educație a tuturor beneficiarilor, combaterea excluziunii și sprijinul pentru participare activă la educație în ansamblul său;
- n) principiul centrării educației pe beneficiarii primari ai acesteia vizează orientarea întregului sistem educațional către nevoile, starea de bine, experiențele și capacitățile elevilor, prin abordarea flexibilă și personalizată a curriculumului școlar, prin promovarea învățării active, contextuale și responsabile;
- o) principiul participării și responsabilității părinților/reprezentanților legali constând în exercitarea responsabilităților privind creșterea, îngrijirea, dezvoltarea și educarea copiilor pentru a contribui la un parcurs educațional de succes al beneficiarului primar;
- p) principiul flexibilității/adaptabilității traiectoriei educaționale implică tranziția și mobilitatea între diverse rute educaționale și profesionale;
- q) principiul fundamentării deciziilor pe dialog social și consultare presupune colaborarea, consultarea și comunicarea transparentă în procesul de luare a deciziilor, între actorii relevanți pentru politicile publice din domeniul educației: reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, ai mediului academic, beneficiari, organizații sindicale reprezentative la nivel de sector de negociere colectivă învățământ preuniversitar, societatea civilă, mediul economic, organizații internaționale;
- r) principiul organizării învățământului confesional potrivit cerințelor specifice fiecărui cult recunoscut și a prevederilor legale;
- s) principiul respectării dreptului elevului la opinie, ca beneficiar primar al sistemului de învățământ;
- ș) principiul politicilor educaționale bazate pe date, conform căruia politicile educaționale sunt elaborate inclusiv în funcție de informațiile statistice și/sau de studiile care analizează aceste date;
- t) principiul datelor deschise, conform căruia datele publice produse de Ministerul Educației și de instituțiile din sistemul național de învățământ sunt publicate în format deschis;

- ț) principiile accesibilității și disponibilității, constând în garantarea accesului la educație de calitate a tuturor beneficiarilor primari ai educației și respectarea dreptului tuturor la educație;
- u) principiul respectării demnității și al protejării statutului personalului didactic, al recunoașterii relevanței acestuia pentru o educație de calitate.

III. În ceea ce privește educația timpurie, prezentul proiect de lege transpune viziunea Raportului România Educată prin:

Reglementarea nivelului de educație timpurie ca sistem integrat format din învățământul antepreșcolar (3 luni - 3 ani) și învățământul preșcolar (3 - 6 ani), ambele cuprinzând grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare. Educația timpurie se organizează în creșe și grădinițe. Creșele și grădinițele fac parte din sistemul național de învățământ preuniversitar și oferă copiilor antepreșcolari cu vârste cuprinse între 3 luni și 3 ani, respectiv preșcolari cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani, servicii integrate de educație, îngrijire și supraveghere;

În UAT-urile în care nu există suficiente creșe și grădinițe, ori în situația în care numărul de locuri din creșe și grădinițe disponibil este mai mic decât numărul de copii de vârstă antepreșcolară sau preșcolară din circumscripția școlară sau din unitatea administrativ-teritorială, se pot dezvolta servicii de educație timpurie complementare de tip ludotecă, grup de joacă, grădiniță comunitară și altele asemenea, care vor funcționa ca structuri ale unităților de învățământ din UAT-uri limitrofe.

IV. Cu privire la învățământul liceal, acesta se va derula în licee teoretice, licee vocaționale și licee tehnologice și cuprinde clasele a IX-a - a XII-a. Unitățile de învățământ liceal vor funcționa cu respectarea principiului asumării filierei în care școlarizează, în sensul de a școlariza minimum 2/3 dintre elevi corespunzător filierei specifice unității inclusiv în structurile arondate.

În cadrul învățământului liceal, funcționează trei filiere distincte:

- a) filiera teoretică, cu profilurile umanist și real;
- b) filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic;
- c) filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului.

Ministerul Educației va stabili criteriile de încadrare a unei unități de învățământ liceal într-una dintre cele trei filiere, teoretică, vocațională sau tehnologică prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației. Cu aprobarea Ministerului Educației, pentru situații justificate, unitățile de învățământ liceal pot școlariza mai puțin de 2/3 dintre elevi corespunzător filierei specifice unității. Filiera tehnologică și filiera vocațională au o orientare practică și activitățile de predare/învățare/evaluare se pot derula, parțial, la potențiali angajatori sau instituții relevante, cu care unitățile de învățământ au încheiate contracte de pregătire practică. În cadrul acestor filiere, se organizează programe menite să dezvolte competențele necesare integrării profesionale ulterioare. Transferul între filierele, profilurile și specializările din învățământul liceal se face începând cu anul școlar următor, în baza unor teste competitive, în funcție de numărul de locuri existente, înainte de atingerea capacității maxime de școlarizare, în conformitate cu prevederile unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului Educației.

Finalizarea a cel puțin trei ani în filiera tehnologică sau a patru ani în cea vocațională/teoretică conferă elevului o calificare de nivel 3 conform Cadrelui național al calificărilor și acces direct pe piața muncii, în baza unor probe profesionale specifice sau a unui examen de certificare a calificării profesionale.

Elevii din filiera tehnologică pot continua studiile în cadrul aceleiași liceu, în vederea participării la examenul de bacalaureat. Promovarea examenului de bacalaureat le conferă o calificare de nivel 4.

Ministerul Educației este abilitat să stabilească prin planurile-cadru de învățământ, în funcție de dinamica socială, economică și educațională, specializări diferite în cadrul profilurilor.

Pregătirea prin învățământul liceal, filiera tehnologică, cu durată de 3 sau 4 ani, se realizează pe baza standardelor de pregătire profesională aprobate prin ordin al ministrului Educației, la propunerea Centrului Național de Învățământ Tehnologic și Tehnologic Dual – CNITTD.

V. Se reconfigurează cadrul legal pentru funcționarea consorțiilor școlare și consorțiilor de învățământ dual. Astfel, unitățile de învățământ de stat și particulare și autoritățile administrației publice locale pot decide înființarea consorțiilor școlare.

Consortiile școlare sunt parteneriate contractuale între unitățile de învățământ acreditate, care asigură:

- a) prioritate la mobilitatea personalului între unitățile membre ale consorțiului;
- b) utilizarea în comun a resurselor materiale ale unităților de învățământ din consorțiu;
- c) largirea oportunităților de învățare oferite beneficiarilor primari și sprijin suplimentar oferit elevilor în risc de excluziune;
- d) recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării acestora;
- e) participarea la proiecte și programe ale Uniunii Europene, în mod special din domeniul educației, la cel digital și al noilor tehnologii folosite în scop educațional, inovativ și cultural.

În sistemul de educație se pot constitui consorții de învățământ dual, ca forme de asociere, constituite cel puțin din următoarele tipuri de entități: licee tehnologice de stat, și/sau particulare acreditate, instituții de învățământ superior acreditate, autorități publice locale și operatori economici. Consorțiul poate include și alți parteneri relevanți în domeniul pregătirii profesionale, care pot susține un sistem extins de formare duală.

Cadrul general pentru înființarea, funcționarea și desființarea consorțiilor școlare se va reglementa prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

Consortiile de învățământ dual stau la baza dezvoltării unor centre/campusuri profesionale integrate, care deservește învățământul liceal dual și învățământul universitar dual și care reprezintă parte a infrastructurii școlare, a infrastructurii universitare și a infrastructurii operatorilor economici și a partenerilor pusă, la dispoziția consorțiului pentru procesul de învățământ, fără scop patrimonial. Consortiile de învățământ dual oferă programe comprehensive de formare cu nivele de bază (ISCED 3-5) și avansate (ISCED 6-8).

VI. Educația specială și educația incluzivă - Pornind de la conceptul educației speciale și educației incluzive din Raportul România Educată, conform căruia: „Ministerul Educației va sprijini tranziția tuturor școlilor către un sistem pedagogic diferențiat pe un model pedagogic de intervenție în trei pași, care ghidează personalizarea strategiei pedagogice pentru fiecare elev, în funcție de nevoile sale, în detrimentul identificării doar a elevilor cu CES”, prezentul proiect va asigura cadrul legal pentru ca, începând cu grupa mică din învățământul preșcolar, pentru respectarea interesului superior al copilului, educația specială să se realizeze în baza unui sistem de sprijin pe niveluri, astfel: În învățământul antepreșcolar, educația specială se organizează sub forma grupelor de intervenție timpurie, pentru copiii cu surdocecitate/dizabilități senzoriale multiple, întârziere în dezvoltare și alte tulburări de neurodezvoltare cu diverse nivele de severitate susceptibile de apariția unor dizabilități, asigurându-se terapii specifice de recuperare și compensare, precum și servicii specializate de asistență socială, medicală, psihologică, consiliere psihopedagogică, audiometrie, ortofonie, corelate și potrivite nevoilor educaționale specifice. Modul de organizare, terapiile și

serviciile de intervenție timpurie sunt reglementate prin metodologie aprobată prin ordin comun al ministerelor de resort.

În învățământul preuniversitar obligatoriu, începând cu grupa mică din învățământul preșcolar, educația specială se va realiza în baza unui sistem de sprijin pe patru niveluri, astfel:

- a) sprijin special de nivel I – Bazal;
- b) sprijin special de nivel II – Suplimentar;
- c) sprijin special de nivel III – Intensiv;
- d) sprijin special de nivel IV- Special.

CNEI, prin intermediul CJRAE/CMBRAE și DJIP/DMBIP, nominalizează, prin decizie, comisiile responsabile la nivel județean pentru stabilirea nivelului de sprijin necesar, la începutul învățământului obligatoriu sau ori de câte ori este necesar, în baza unei evaluări de specialitate, prin teste standardizate, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației.

Beneficiarilor primari identificați cu cerințe educaționale speciale li se va elabora de către comisia din cadrul centrului județean de asistență psihopedagogică „Planul educațional personalizat”, care va include și servicii familiale, servicii psihologice și servicii de asistență psihopedagogică, servicii de sprijin în învățare, terapii specifice, kinetoterapie, facilitare etc. Planul educațional personalizat este un instrument, care face parte din portofoliul educațional al elevului. Modelul „Planului educațional personalizat”, modul de întocmire și de monitorizare al acestuia vor fi reglementate prin ordin al ministrului educației.

Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale se asigură condiții de egalizare de șanse, în funcție de tipul de tulburare/afecțiune/dizabilitate, atât pe parcursul procesului de învățare, cât și la susținerea evaluării naționale, a examenului național de bacalaureat și a examenelor de certificare a competențelor profesionale/calificării în conformitate cu metodologia adoptată prin ordin al ministrului educației.

Pentru antepreșcolarii, preșcolarii și elevii cu boli cronice, boli maligne sau alte afecțiuni care necesită spitalizare și/sau tratament/ monitorizare ori aflați la recuperare, se organizează „Școala din spital”, în cadrul căreia procesul de învățământ se realizează individual, în grupe sau clase, în unitatea sanitară în care aceștia sunt în tratament, în monitorizare medicală sau la recuperare. Școala din spital va fi organizată și va funcționa și în cadrul universităților de medicină și farmacie. Unitățile de învățământ preuniversitar -școli din spital - se vor înființa prin ordin al ministrului educației, la propunerea Senatului universitar și vor fi acreditate prin efectul legii. Școala din spital înființată în cadrul unei instituții de învățământ superior cu facultăți de medicină poate asigura procesul instructiv-educativ pentru antepreșcolarii /preșcolarii/elevii din spitalele de pe raza teritorială a acestora, pentru preșcolarii și elevii din spitalele aflate în județe limitrofe, precum și pentru orice alt spital care solicită asigurarea procesului instructiv-educativ pentru antepreșcolarii, preșcolarii, elevii internați, indiferent de numărul acestora.. Procesul de învățământ din cadrul acestora poate fi desfășurat de personal didactic de predare care face parte din Corpul Național al Profesorilor pentru Școala din Spital

În cadrul școlilor din spital vor putea fi desfășurate, cu aprobarea medicului șef de secție din spital și în regim de voluntariat, activități educative și orice alte activități extradidactice la solicitarea la solicitarea părinților

Elevii cuprinși în forma de școlarizare din spital în clasa a VIII-a, diagnosticați cu boli cronice invalidante, cu afecțiuni maligne, cu alte boli amenințătoare de viață sau cu afecțiuni care necesită

spitalizare îndelungată și/sau imobilizare la domiciliu, sunt admiși în clasa a IX-a fără susținerea evaluării naționale, în conformitate cu prevederile Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în liceu, elaborată de Ministerul Educației și dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a-VIII-a.

Pentru școlile din spital, înființate în cadrul instituțiilor de învățământ superior de medicină și farmacie, finanțarea se asigură, pentru perioada în care antepreșcolarul/preșcolarul/elevul este înscris la școala din spital, prin transferuri de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, cel puțin la nivelul costului standard per antepreșcolar/preșcolar/elev majorat cu 100%, în baza contractului complementar

VII. Portofoliul educațional cuprinde documente relevante pentru rezultatele învățării elevilor: certificări care prezintă rezultate la disciplinele de studiu, pe ani de studiu/ niveluri de școlarizare, rezultate la evaluările naționale și recomandări de recuperare a pierderilor de învățare, produse sau rezultate ale activităților desfășurate, diplome, certificate sau alte înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite în diferite contexte, formale, non-formale și informale.

Portofoliul educațional se utilizează începând cu grupa mijlocie din grădiniță și este obligatoriu pe tot parcursul învățământului preuniversitar. Informații din portofoliul educațional pot fi utilizate pentru identificarea decalajelor educaționale și fundamentarea intervențiilor de sprijin.

La finalizarea clasei a VIII-a, profesorul/consilierul școlar și dirigintele au obligația să emită o recomandare de încadrare în învățământul liceal, având caracter de orientare școlară pentru fiecare elev în parte. Recomandarea este emisă în baza unei metodologii specifice și se include în portofoliul educațional.

După finalizarea învățământului obligatoriu, portofoliul educațional poate fi completat cu rezultate ale activităților de învățare pe tot parcursul vieții.

Portofoliul educațional este obligatoriu începând cu generația de preșcolari care intră în grupa mare și generația de elevi din clasa pregătitoare, în anul școlar 2023 - 2024. Formatul portofoliului educațional, modalitatea de înscriere a datelor și alte detalii sunt cuprinse în metodologia specifică adoptată prin ordin al ministrului Educației în maximum 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

VIII. Curriculumul la decizia elevului din oferta școlii (CDEOS) se constituie din disciplinele/domeniile de studiu pentru toți elevii din învățământul primar, gimnazial și liceal, filiera teoretică și filiera vocațională și este elaborat la nivel național, regional, local sau la nivelul unității de învățământ. Elevul are posibilitatea de a alege disciplinele/domeniile de studiu, din oferta școlii, în funcție de propriile nevoi și interese.

Implementarea CDEOS este obligatorie, se poate desfășura cu elevi din clase diferite și poate fi implementată în sistem modular.

Pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, filiera teoretică și filiera vocațională, consiliul de administrație al unității de învățământ stabilește curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, în urma consultării elevilor, părinților/reprezentantului legal și pe baza resurselor disponibile.

Pentru învățământul liceal tehnologic, curriculumul la decizia elevului din oferta școlii este elaborat de unitatea de învățământ, în parteneriat cu operatorii economici/autoritățile administrației publice locale, pentru adaptarea formării profesionale a elevilor la nevoile locale ale pieței muncii și se implementează pe durata stagiilor de pregătire practică, în funcție de disponibilitatea numărului de ore alocat.

IX. Planurile-cadru de învățământ și programele școlare pentru disciplinele de studiu și modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar sunt elaborate de instituțiile și organismele abilitate ale Ministerului Educației și se aprobă prin ordin al ministrului Educației.

Programele școlare, ca documente curriculare reglatoare, stabilesc oferta educațională pentru discipline de studiu/domenii de studiu/module de pregătire, având în vedere un buget de timp și un parcurs școlar determinat, în concordanță cu prevederile planului cadru de învățământ.

X. Profilul de formare al absolventului reprezintă o componentă reglatoare a curriculumului național, un referențial pentru proiectarea, implementarea și evaluarea acestuia și este aprobat prin ordin de ministru. Acesta indică nivelurile preconizate în dobândirea competențelor, în funcție de stadiile de dezvoltare ale elevilor.

Pentru fiecare disciplină și domeniu de studiu, programa școlară acoperă 75% din orele de predare și evaluare, lăsând la dispoziția cadrului didactic 25% din timpul alocat disciplinei/domeniului de studiu respectiv.

În situații justificate, Ministerul Educației poate modifica, pe durată limitată, prin ordin de ministru, numărul de ore alocate disciplinelor de studiu/modulelor de pregătire prin planurile-cadru de învățământ, precum și ponderea numărului de ore de predare și evaluare în programa școlară aprobată

XI. Potrivit prezentului proiect de lege evaluările au fost reglementate în scopul orientării și optimizării procesului de predare-învățare precum și gestionării propriilor rezultate ale învățării.

Evaluarea este realizată pe baza standardelor naționale de evaluare, ca niveluri de performanță a competențelor specifice din programele școlare, stă la baza planurilor individuale de învățare realizate de către profesorul de la clasă. Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare organizează Banca de instrumente de evaluare, cu funcție orientativă pentru procesul de evaluare, și răspunde de menținerea și actualizarea permanentă a acesteia. Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare elaborează metodologiile, standardele naționale de evaluare pentru fiecare nivel de învățământ și pentru fiecare disciplină, după caz.

La finalul grupei mari a grădiniței, cadrul didactic care a asigurat educația preșcolară, în colaborare cu consilierul școlar, întocmește un raport descriptiv de evaluare referitor la dezvoltarea fizică și la formarea competențelor cognitive și socio-emoționale ale copilului, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației.

La finalul clasei pregătitoare și al clasei întâi, personalul didactic de predare responsabil întocmește, în colaborare cu consilierul școlar, pe secțiunea specifică, un raport descriptiv de evaluare referitor la dezvoltarea fizică și la formarea competențelor socio-emoționale și cognitive, cu centrare pe abilitățile de citit, scris și calcul matematic, ale elevului, prin raportare la standardele naționale de evaluare, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației.

La finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a, elevii susțin evaluări naționale scrise, obligatorii, la limbă și comunicare, matematică și științe, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației. Proba de limbă și comunicare cuprinde, pentru elevii din clasele cu predare în limbile minorităților naționale, și limba maternă. Rezultatele acestor evaluări contribuie la monitorizarea calității învățării, cu rol reglator la nivel de sistem. Rezultatele evaluărilor de la finalul claselor a II-a, a IV-a și a VI-a sunt utilizate pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor și sunt trecute în portofoliul educațional al elevului.

Aceste evaluări includ și itemi de literație pentru evaluarea nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor.

Evaluarea națională. Concursul de admitere în clasa a -IX-a

Prezentul proiect de lege schimbă paradigma tranziției de la învățământul gimnazial la învățământul liceal prin reglementarea concursului de admitere.

Evaluarea națională de la finalul clasei a VIII-a constă în probe la disciplinele Limba și literatura română, Matematică, respectiv Limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile gimnaziale într-o limbă a minorităților naționale, fiind organizată conform unei metodologii aprobate anual prin ordin al ministrului educației.

Unitățile de învățământ liceal pot organiza concurs de admitere în clasa a IX-a, pentru anumite specializări sau pentru toate specializările, pentru maximum 60% din numărul de locuri atribuite prin planul de școlarizare, raportat la numărul de formațiuni de studiu după susținerea de către elevi a evaluării naționale.

Minimum 10% dintre locuri sunt ocupate fără concurs, pe baza rezultatelor obținute la evaluarea națională și conform opțiunilor exprimate, prin repartitie computerizată, de către elevi cu dizabilități și/sau CES, și de către elevi de etnie romă.

Locurile rămase neocupate după organizarea concursului și repartizarea în urma acestuia se atribuie pe baza rezultatelor obținute la evaluarea națională, conform opțiunilor exprimate, prin repartitie computerizată.

Data desfășurării concursului de admitere este stabilită de Ministerul Educației și se face publică la începutul fiecărui an școlar.

Probele pentru concursul de admitere sunt standardizate și unice la nivel național, fiind elaborate sub coordonarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare, pe baza programei școlare, în conformitate cu prevederile metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației.

Pot participa la concursul de admitere elevii care au obținut cel puțin nota 5 (cinci) la fiecare probă a evaluării naționale. Candidații sunt admiși în ordinea descrescătoare a mediei de admitere, în limita locurilor disponibile, cu condiția promovării fiecărei probe cu minimum nota 5 (cinci). Elevii care nu au fost admiși la concursul de admitere participă la repartitia computerizată.

XII. Examenul național de bacalaureat

Absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire, foaia matricolă și, după caz, certificat de calificare profesională de nivel 3 sau 4, parte a portofoliului educațional, care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal sau pe piața muncii. Elevii care au promovat clasa a XII-a de liceu cu frecvență, respectiv clasa a XIII-a de liceu – frecvență redusă, respectiv seral, pot susține examenul național de bacalaureat. Absolvenții învățământului liceal care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii

Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe:

a) proba A01 – probă orală de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română, probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările/calificările - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare;

b) proba A02 - probă orală de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare;

c) proba A1 - probă scrisă la Limba și literatura română - probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările/calificările, cu excepția elevilor de la profilul umanist, specializarea filologie și pentru elevii care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli

și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare;

d) proba A2 - probă scrisă la Limba și literatura română pentru elevii de la profilul umanist, specializarea filologie - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare, cu excepția elevilor care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială;

e) proba A3 - probă scrisă la Limba și literatura română pentru elevii care au studiat disciplina Limba și literatura română pentru școli și secții cu predare în limba maternă, cu programă specială;

f) proba B - două probe de evaluare a competențelor lingvistice la două limbi de circulație internațională, în acord cu descriptorii elaborați pe baza programelor școlare. Rezultatul evaluării se exprimă prin niveluri de competență corespunzătoare celor din Cadrul european comun de referință pentru limbi străine. Pentru prima limbă străină nivelul de competență vizat este echivalent nivelului B2 din Cadrul european comun de referință pentru limbi străine; pentru a doua limbă străină, nivelul de competență vizat este echivalent nivelului B1, respectiv A2, în funcție de tipul de probă, la alegerea candidatului. Examenele cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine pot fi echivalate conform metodologiei adoptate prin ordin al ministrului educației. Prin excepție, elevii din învățământul în limba unei minorități naționale care studiază doar o singură limbă de circulație internațională susțin proba doar din această limbă;

g) proba C - proba de evaluare a competențelor digitale, în acord cu descriptorii elaborați pe baza programelor școlare. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelurile de competență în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. Examenele cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale pot fi echivalate conform metodologiei adoptate prin ordin al ministrului educației;

h) proba D - probă scrisă la Limba și literatura maternă - probă comună pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale de la toate filierele, profilurile și specializările - se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare;

i) proba E - două probe scrise, obligatorii, specifice profilului sau specializării, pe baza standardelor naționale de evaluare;

j) Proba F – probă scrisă, obligatorie, pentru evaluarea competențelor de bază, complementare profilului/probelor scrise E.

Lista disciplinelor și a programelor de examene se stabilește prin ordin al ministrului educației și se dă publicității la începutul ciclului de învățământ.

XIII. În unitățile de învățământ preuniversitar pot funcționa clase cu predare a unei limbi moderne în regim intensiv, respectiv bilingv.

Clasele cu predare a unei limbi moderne în regim intensiv sau bilingv se pot organiza începând cu învățământul primar.

Prin clasă cu predare a unei limbi moderne în regim intensiv se înțelege acea clasă din învățământul preuniversitar în care o limbă modernă se studiază într-un număr mai mare cu cel puțin 2 ore, care se alocă din curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, față de numărul de ore prevăzut în trunchiul comun, în planul-cadru de învățământ.

Prin clasă cu predare a unei limbi moderne în regim bilingv se înțelege acea clasă din învățământul preuniversitar în care o limbă modernă se studiază într-un număr mai mare cu cel puțin 3 ore față de numărul de ore prevăzut în trunchiul comun prin planul-cadru de învățământ, prin curriculumul la decizia elevului din oferta școlii. La clasele cu predare a unei limbi moderne în regim bilingv, cel puțin o treime din disciplinele nonlingvistice, se studiază în limba modernă respectivă.

XIV. Prin prezentul proiect de lege se reglementează și cuantumul minim al burselor astfel:

Elevii de la cursurile cu frecvență zi din învățământul preuniversitar de stat obligatoriu beneficiază de burse. Cuantumul minim al burselor și metodologia cadru de acordare a burselor sunt adoptate prin ordin al ministrului educației, la propunerea Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar (CNFÎP).

XV. Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat beneficiază de gratuitate la serviciile publice de transport public local și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului calendaristic, în scopul asigurării dreptului la educație.

În vederea asigurării gratuității prevăzute pentru transportul public local și județean, rutier și naval se asigură de consiliile locale/Consiliul General al Municipiului București și consiliile județene care au calitate de autoritate contractantă cu operatorii de transport, de la bugetele locale.

În situații temeinic justificate, cu avizul DJIP/DMBIP, autoritățile publice locale pot organiza, direct sau prin delegare, transport de tip curse școlare/destinat exclusiv elevilor și preșcolarilor pentru transportul de la/până la unitatea de învățământ preuniversitar.

XVI. Potrivit prezentului proiect de lege, Ministerul Educației derulează programe de reducere a abandonului școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii în cadrul Planului Strategic Integrat de Reducere a Abandonului Școlar și a ratei de părăsire timpurie a școlii, care stabilește priorități, programe, activități și servicii în scopul reducerii absenteismului, a abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, la toate nivelurile de învățământ, și se aprobă prin hotărâre de Guvern, inițiată de Ministerul Educației.

Anual, DJIP/DMBIP publică situația privind abandonul școlar și părăsirea timpurie a școlii de la nivel județean, pentru fiecare unitate de învățământ preuniversitar.

XVII. Începând cu anul școlar 2023-2024, la nivelul sistemului național de învățământ se derulează Programul Național Integrat „Masă Sănătoasă” (denumit în continuare PNIMS), pentru cel puțin 1.000.000 de beneficiari, în scopul sprijinirii participării la educație a tuturor copiilor ca parte a Planului Strategic Integrat de Reducere a Abandonului Școlar. Includerea unităților de învățământ preuniversitar în PNIMS se realizează, pe baza unor criterii aprobate prin ordin al ministrului Educației.

Elevii identificați ca fiind în categoria cu risc de abandon școlar participă cu prioritate la activitățile programului „Școala după școală”, a programului național „Învățare remedială”, a activităților de consiliere psihologică și beneficiază de gratuitate la tabere și activități extrașcolare inclusiv cele organizate de către palatele/cluburile elevilor.

XVIII. Se va înființa Programul național de formare a cadrelor didactice în vederea creșterii nivelului de alfabetizare funcțională a elevilor. Derularea Programului va fi reglementată prin

hotărâre de Guvern inițiată de Ministerul Educației, la propunerea Centrului Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică.

Nivelul de alfabetizare funcțională al beneficiarilor primari ai educației este evaluat periodic.

Evaluările sunt realizate în cadrul unei platforme naționale care include teste realizate conform standardelor de alfabetizare funcțională, corelate cu profilul absolventului. Datele colectate prin evaluări sunt cuprinse într-un raport care se dă publicității anual de Ministerul Educației.

XIX. Finanțarea cheltuielilor pentru educație, la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu toate componentele sale de asigurare a funcționării, va reprezenta, anual, minimum 15% din cheltuielile bugetului general consolidat.

Statul asigură finanțarea de bază pentru:

- a) beneficiarii primari din învățământul preuniversitar de stat autorizat provizoriu/acreditat;
  - b) antepreșcolarii și preșcolarii din învățământul preuniversitar particular acreditat;
  - c) elevii din învățământul preuniversitar particular acreditat pe durata învățământului obligatoriu.
- Finanțarea de bază se face în baza și în limitele costului standard per elev, per preșcolar sau per antepreșcolar.

Costul standard per antepreșcolar/preșcolar/elev se determină pentru fiecare nivel de învățământ, filieră și profil.

Costul standard per elev pentru unitățile de învățământ defavorizate, stabilite anual pe baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului Educației, la propunerea Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar, poate fi suplimentat cu 25%.

Costul standard se suplimentează cu 25% pentru unitățile de învățământ care fac parte din consorții școlare sau consorții de învățământ dual, constituite din unități de învățământ din mediul urban și rural.

Statutul și cariera personalului didactic

I. Prezentul proiect de lege a învățământului preuniversitar instituie profilul profesional și rolul cadrului didactic, elemente cheie pentru asigurarea unei educații adaptate nevoilor elevilor.

Profilul profesional al unui cadru didactic include ansamblul de competențe necesare pentru realizarea activității didactice. Profilul cadrului didactic este adaptat pe etape ale carierei și pe niveluri de învățământ și determină setul de standarde de calitate pentru programele de formare inițială și setul de standarde profesionale pentru funcțiile didactice, aprobate prin hotărâre de Guvern inițiată de Ministerul Educației.

Ministerul Educației elaborează ordinul de ministru pentru aprobarea metodologiei privind profilul profesional al cadrului didactic, cu valoare instrumentală pentru formarea inițială și continuă și pentru managementul în cariera didactică.

În cariera profesională, personalul didactic îndeplinește următoarele roluri necesare pentru desfășurarea activității educaționale în condiții optime:

- a) planificator și organizator al procesului de predare- învățare-evaluare;
- b) facilitator al învățării;
- c) conector între toți beneficiarii procesului de educație, direcți sau indirecti;
- d) dezvoltator de resurse educaționale și instrumente de evaluare curentă;
- e) suport pentru elevi, prin consiliere și mentorat;
- f) promotor al inovației în educație.

II. Prin noua Lege a învățământului preuniversitar se înființează Centrul Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică numit în continuare CNFDCCD, instituție publică de interes național care realizează cartografierea periodică a nevoilor de formare, stabilește prioritățile periodice de formare continuă în relație cu politicile și strategiile educaționale naționale și gestionează programele de formare continuă a personalului didactic, în colaborare cu instituțiile de învățământ superior care furnizează programe de formare inițială pentru cadrele didactice, punând în aplicare un obiectiv important din România educată care privește nevoia de armonizare a „instituțiilor/structurilor cu atribuții în zona managementului carierei didactice, atât din perspectiva formării continue cât și a evaluării, recrutării și motivării etc. Pe zona de formare continuă și resurse pentru cadrele didactice, este importantă dezvoltarea structurilor județene existente concomitent cu instituirea unei structuri la nivel național care să asigure pe de o parte cartografierea nevoilor, dezvoltarea curriculumului de formare și formarea formatorilor și, pe de altă parte, corelarea acestora cu sistemul de evaluare a cadrelor didactice, cu obiectivele naționale și cu nevoile specifice comunităților educaționale”.

CNFDCCD și structurile teritoriale ale acestuia sunt centre de resurse, asistență și sprijin pentru dezvoltarea profesională și managerială a personalului didactic și sunt furnizori de formare continuă și un pilon central pentru dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și recalificarea profesională, fundamentate pe standardele profesionale pentru profesia didactică, standarde de calitate și competențe profesionale.

Activitățile din cadrul stagiaturii didactice sunt coordonate de instituțiile de învățământ superior, în colaborare cu Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației.

Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică va avea un rol esențial în desfășurarea activităților din cadrul stagiilor de practică și în analiza portofoliului profesional al cadrelor didactice.

III. Prezentul proiect de lege schimbă fundamental accesul la carieră didactică: stagiatura didactică este parte a masteratului didactic și constă în desfășurarea de activități didactice în unități de învățământ și în alte categorii de instituții și organizații, sub îndrumarea unui profesor mentor, în colaborare cu tutorele de practică din instituția de învățământ superior.

Pregătirea practică, numită și stagiatura didactică, este parte a masteratului didactic și constă în desfășurarea de activități didactice în unități de învățământ de aplicație și în alte categorii de instituții și organizații, sub îndrumarea unui profesor mentor, în colaborare cu tutorele de practică din instituția de învățământ superior.

Stagiatura didactică se organizează în conformitate cu prevederile unei hotărâri de Guvern, inițiată de Ministerul Educației.

Pe toată durata stagiaturii didactice se aplică sistemul de mentorat didactic, care asigură sprijinul și îndrumarea în vederea facilitării procesului de dezvoltare profesională și de integrare în unitățile de învățământ.

Se înființează Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică, format din personal didactic de predare având cel puțin gradul didactic II și cu experiență în activitatea didactică de cel puțin 5 ani. Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică funcționează pe lângă CNFDCCD.

Procedura și criteriile de selecție a membrilor Corpului de mentorat și licențiere în cariera didactică se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

Examenul național de licențiere în cariera didactică, constă în mod obligatoriu dintr-o etapă de evaluare a portofoliului personal și o probă scrisă și este organizat de Ministerul Educației, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației.

Promovarea examenului de licențiere în cariera didactică conferă dreptul de liberă practică în învățământul preuniversitar cu statutul de cadru didactic licențiat.

Participantul care nu a promovat examenul pentru licențiere în cariera didactică se poate prezenta la o nouă sesiune.

Participantul care nu promovează examenul de licențiere în cariera didactică, în condițiile prezentului articol, poate fi angajat în sistemul național de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată, cu statut de cadru didactic debutant suplinitor.

Înscrierea la examenul de licențiere a absolvenților de liceu pedagogic cu specializarea pedagogia învățământul primar este condiționată de absolvirea cu diplomă de licență a specializării „Pedagogia învățământului primar”.

IV. Prezentul proiect de lege aduce schimbări importante în ceea ce privește salarizarea cadrelor didactice. În conformitate cu principiul importanței sociale a muncii, salarizarea întregului personal didactic de predare se realizează în mod progresiv, având la bază salariul mediu brut pe economie din anul bugetar încheiat, în raport de funcție, studii, vechime și grad didactic.

V. Se vor asigura formarea inițială și continuă a profesorilor, în acord cu flexibilizarea curriculară, cu măsurile de digitalizare și cu dezvoltarea competențelor-cheie, în acord cu proiectul România Educată. Conform prezentului proiect, dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și recalificarea profesională se bazează pe profilul profesional al cadrului didactic și pe standardele profesionale pentru funcțiile didactice și are următoarele scopuri:

- a) dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic;
- b) dezvoltarea competențelor corespunzătoare etapelor de evoluție în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;
- c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și control;
- d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;
- e) dobândirea de competențe digitale de predare-învățare-evaluare;
- f) dobândirea de competențe pentru consiliere educațională și orientarea în carieră, abilități sociale, educația adulților și alte domenii tematice prioritare la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar;
- g) dobândirea de competențe de comunicare în limbi de circulație internațională;
- h) dezvoltarea altor competențe transversale necesare pentru activitatea didactică, în acord cu standardele profesionale pentru funcțiile didactice;
- i) dobândirea competențelor privind identificarea și aplicarea strategiei educaționale în rezolvarea problemelor legate de violența psihologică – bullying.

Valorile și principiile statuate în România Educată au fost integrate în ansamblul activităților profesorului, având în vedere faptul că acesta este formator de caractere și nu simplu transmițător de cunoștințe.

Potrivit prezentului proiect de lege, profesorul va integra în procesul de predare-învățare:

- a) exercitarea cunoștințelor și competențelor cu profesionalism, astfel încât procesul de predare-învățare-evaluare să fie de înaltă calitate, prin respectarea principiilor de etică profesională;
- b) respectarea atribuțiilor prevăzute în fișa postului, prin manifestarea unei atitudini proactive de perfecționare permanentă, prin participarea la activitățile de formare continuă;
- c) sprijinirea excelenței și motivarea acesteia în învățare, în sensul atingerii potențialului maxim al fiecărui elev, astfel încât acesta să-și descopere abilitățile, talentele și să le fructifice;
- d) respectarea normelor privind echitatea, astfel încât să asigure și respecte dreptul fiecărui elev de a avea șanse egale de acces și de progres în educație, dar și de finalizare a studiilor;
- e) promovarea diversității, ca resursă de învățare, pentru a genera elevilor atitudini incluzive și tolerante;
- f) respectarea normelor privind integritatea, astfel încât să ofere elevilor un set de repere valorice, axiologice, pe tot parcursul educațional. Personalul didactic are obligația să transmită cunoștințe și valori, în egală măsură;
- g) stăruință în pregătirea profesională permanentă pentru atingerea potențialului maxim profesional;
- h) să-și acorde respect reciproc și sprijin în îndeplinirea obligațiilor profesionale;
- i) promovarea respectului prin educație, pentru însușirea de către elevi a valorilor și a principiilor dintr-o societate democratică;
- j) comunicarea transparentă în evaluare pentru a asigura o încredere ridicată a beneficiarilor actului de predare-învățare-evaluare;
- k) colaborarea și construirea unui parteneriat cu familia în procesul de educație a elevului pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și morală, ca principal instrument al realizării unui sistem de educație deschis;
- l) contribuirea la starea de bine a elevilor astfel încât să faciliteze accesul la consiliere și orientare școlară și vocațională tuturor elevilor;
- m) flexibilitatea în procesul și în parcursul educațional, astfel încât școala să ofere un răspuns corect beneficiarilor și comunităților de învățare.

În activitatea sa, personalul didactic va pune în prim plan respectarea interesului superior al antepreșcolarului/preșcolarului/elevului. Personalul didactic va fi obligat să se abțină de la orice activitate care aduce atingere valorilor și principiilor care guvernează sistemul național de învățământ, acesta trebuie să reprezinte un model de etică și integritate pentru elevi și societate. Pentru a asigura obiectivitatea în activitatea de predare și evaluare la clasă, personalului didactic îi este interzis să desfășoare meditații cu elevii de la clasă, având ca obligație de diligență să depună eforturi în vederea eliminării necesității pregătirii suplimentare pentru atingerea profilului de competențe de la absolvenții ciclului în care predă. Fapta de a desfășura meditații cu elevii de la clasă este prevăzută ca fiind abatere disciplinară și este sancționată.

VI. Pentru respectarea interesului superior al elevului și pentru că realitatea socială impune acest lucru, se definesc ca fiind abateri disciplinare:

- a) faptele de violență fizică și/sau verbală, îndreptate împotriva elevilor sau a colegilor, în situația în care, potrivit legii, nu reprezintă infracțiuni;
- b) orice fapte sau atitudini care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor;

- c) manifestarea convingerilor politice și prozelitismul religios în spațiul școlar, în situația în care, potrivit legii, nu reprezintă infracțiuni;
- d) activitatea de desfășurare a meditațiilor cu elevii de la propria clasă;
- e) încălcarea dispozițiilor legii, a obligațiilor din prezentul titlu, a normelor statutului profesiei, deciziilor obligatorii ale organelor profesiei la nivel național sau ale unității de învățământ al cărei angajat este sau în cadrul căreia prestează activități de predare-învățare-evaluare cu antepreșcolarii/preșcolarii/elevii;
- f) alte fapte de natură să aducă atingere imaginii, demnității sau drepturilor copiilor/elevilor și a familiilor acestora, ori să prejudicieze onoarea și/sau prestigiul unității/instituției, interesul învățământului.

În cazul în care cadrul didactic este cercetat pentru fapte de violență fizică și/sau verbală îndreptate împotriva colegilor sau a elevilor sau orice fapte sau atitudini care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a elevilor pe perioada desfășurării cercetării disciplinare, acesta nu va desfășura activități didactice cu beneficiarii direcți, cu păstrarea corespunzătoare a drepturilor salariale.

VII. În ceea ce privește pensionarea personalului didactic, acesta beneficiază de pensie în condițiile prevăzute de legislația de asigurări sociale și pensii care reglementează sistemul public de pensii. În termen de 30 de zile calendaristice anterior împlinirii condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, personalul didactic poate opta pentru continuarea executării contractului individual de muncă până la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută de lege pentru bărbați, respectiv vârsta de 70 de ani. Angajatorul nu poate îngreuna sau limita acest drept.

C. Arhitectura de sistem

I. Arhitectura administrativă de coordonare a sistemului național de învățământ este esențială pentru implementarea coerentă a măsurilor din Legea învățământului preuniversitar. În acest context, Ministerul Educației, are rol de elaborare și implementare a politicii naționale în domeniul învățământului preuniversitar, drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației și va fi sprijinit în activitatea sa de structuri specializate pe următoarele 4 domenii:

- Elaborarea și monitorizarea politicilor publice din educație, definind totodată obiectivele și țintele naționale de politică publică și monitorizând translatarea acestora la nivel județean și atingerea lor. Aceasta ar trebui să dețină corespondenți în plan local, printr-o rețea adecvată de statisticieni cu acces la datele și competențe de analiză și interpretare a acestora.
- Administrarea rețelei școlare din perspectiva infrastructurii, resursei umane și asigurării sprijinului necesar în derularea activităților educaționale și de management.
- Realizarea, monitorizarea aplicării și revizuirea curriculumului național, organizarea evaluărilor și examenelor naționale, repere metodologice pentru zona de curriculum și evaluare etc.
- Formarea continuă și asigurarea resurselor educaționale pentru întreg personalul din sistemul de educație preuniversitar. Totodată, se va asigura consiliere și orientare în sfera proiectelor și activităților care implică parteneriate sau accesarea de fonduri private, naționale sau europene.

II. În subordinea Ministerului Educației se vor înființa:

1. Unitatea Executivă pentru Suport, Mentenanță și Asistență Tehnică pentru Digitalizare, instituție publică cu personalitate juridică, cu finanțare de la bugetul de stat și din venituri proprii, cu responsabilități în formarea utilizatorilor de tehnologie digitală din sistemul național de învățământ preuniversitar, digitalizarea proceselor și asistență în furnizarea de soluții pentru probleme informatice la nivel hardware și software, conform legislației în vigoare.

UESMATD va asigura, direct sau prin servicii externe, integrarea, dezvoltarea și mentenanța platformelor strategice ale Ministerului Educației. UESMATD colaborează cu CNFDCCD în dezvoltarea de programe de formare pentru personalul ce utilizează sau urmează să utilizeze platformele strategice din învățământul preuniversitar.

2. Direcțiile Județene de Învățământ Preuniversitar/a Municipiului București, servicii publice deconcentrate aflate în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, prin reorganizarea Inspectoratelor Școlare Județene/Municipiului București.

DJIP vor funcționa cu atribuții privind inspectia de specialitate, organizarea de sistem, gestionarea mobilității personalului didactic, evoluția în carieră- gradele didactice și titlul didactic de profesor emerit și alte atribuții administrative privind organizarea procesului de învățământ și sunt conduse de directori generali numiți prin ordin al ministrului educației, în urma susținerii unui concurs de selecție. Directorul va încheia contract de management cu ministrul educației pe perioada mandatului demnitarului.

3. Agenția Română pentru Asigurarea Calității și Inspecție în Învățământul Preuniversitar, instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Ministerului Educației, prin reorganizarea Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, care se desființează, și prin preluarea atribuțiilor de inspecție generală și inspecție tematică de la inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București.

La nivelul ARACIIP funcționează Comisia Națională pentru Inspecție Școlară, denumită în continuare CNIS, cu prerogative de verificare a respectării normelor de etică și deontologie de către personalul didactic de predare și personalul de conducere, de îndrumare și control de la nivelul sistemului național de învățământ.

ARACIIP dispune de un aparat administrativ propriu, format din Direcția Generală de Inspecție Școlară, Direcția Generală de Asigurare a Calității și servicii/birouri/compartimente iar, în teritoriu, își exercită atribuțiile prin birourile teritoriale, denumite în continuare BT - ARACIIP.

4. Centrul Național pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică, instituție publică de interes național, finanțată de la bugetul de stat și din venituri proprii, în subordinea Ministerului Educației având ca scop: formarea continuă și asigurarea resurselor educaționale pentru întreg personalul din sistemul de educație preuniversitar, realizarea cartografierii nevoilor, dezvoltarea curriculumului de formare, formarea formatorilor și corelarea acestora cu sistemul de evaluare a cadrelor didactice, cu strategiile și politicile naționale și cu nevoile specifice comunităților educaționale, organizarea și furnizarea de formare continuă pentru personalul didactic, de conducere, îndrumare și control,

precum și pentru personalul didactic auxiliar din învățământul preuniversitar. CNFDCD funcționează cu structuri teritoriale, cu personalitate juridică, constituite la nivel județean, prin reorganizarea Caselor Corpului Didactic și preluarea activităților și structurilor acestor instituții, prin ordin al ministrului educației.

5. Se reorganizează Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație și se înființează Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare și Institutul pentru Științele Educației, ambele instituții cu un rol complementar în realizarea, monitorizarea aplicării și revizuirea curriculumului național, organizarea evaluărilor și examenelor naționale, reperi metodologice pentru zona de curriculum și evaluare.

Se înființează Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare (CNCE), și Institutul de Științe ale Educației (ISE), instituții publice de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației, prin preluarea activității și structurilor specializate de la Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație, care se desființează.

6. Se înființează Centrul Național de Învățământ Tehnologic și Tehnologic Dual, ca organ de specialitate în subordinea Ministerului Educației, instituție publică cu personalitate juridică prin reorganizarea Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, care se desființează.

7. Se înființează Centrul Național pentru Educație Incluzivă, instituție publică, de interes național, în subordinea Ministerului Educației, cu personalitate juridică, cu buget propriu de venituri și cheltuieli, finanțată din venituri proprii și din subvenții de la bugetul de stat.

D. Reformă management și guvernare unități de învățământ

I. Unitățile de învățământ preuniversitar de stat cu personalitate juridică vor fi conduse de:

- consiliile de administrație,
- directori și directori adjuncți .

În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii vor conlucra cu Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității și Comisia pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică, cu consiliul profesoral, cu comitetul de părinți, organizațiile sindicale afiliate federațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector de activitate învățământ preuniversitar, consiliul școlar al elevilor și cu autoritățile administrației publice locale.

Consiliul profesoral al unității de învățământ va fi format din totalitatea cadrelor didactice din unitatea de învățământ cu personalitate juridică, va fi prezidat de către director și se va întruni lunar sau ori de câte ori este nevoie, la propunerea directorului sau la solicitarea a minimum o treime dintre membrii personalului didactic.

Potrivit prezentului proiect, Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității elaborează și coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității, analizează rapoartele întocmite cu ocazia inspecțiilor generale și tematice și formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației la nivelul unității de învățământ.

De asemenea, Comisia pentru Formare și Dezvoltare în Cariera Didactică identifică nevoile de formare continuă ale personalului didactic, programele și proiectele destinate formării continue a personalului didactic și monitorizează evoluția în carieră a cadrelor didactice, participarea personalului didactic la programe și proiecte de formare continuă.

II. Potrivit prezentului proiect de lege, guvernanta sistemului national de învățământ va fi realizată de Ministerul Educației, instituțiile și autoritățile din subordinea și coordonarea acestuia, de unitățile de învățământ preuniversitar de stat, particulare și confesionale autorizate/acreditate, în colaborare cu alte autorități ale administrației publice și instituții cu atribuții în domeniul educației, cu respectarea principiului parteneriatului social.

Managementul unităților de învățământ este orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate

Se va defini profilul profesional al managerului școlar. Astfel, recrutarea, formarea și evaluarea managerilor școlari se va realiza în baza standardelor profesionale care formează profilul profesional al managerului școlar.

Managementul și guvernanta sistemului de învățământ la nivel local se realizează prin:

Funcțiile didactice de conducere, de îndrumare și control din învățământul preuniversitar sunt:

- a) funcțiile de conducere de la nivelul DJIP/DMBIP: director general, director general adjunct;
- b) funcțiile de conducere de la nivelul birourilor județene ale ARACIIP și CCD: directori al biroului județean ARACIIP și director al CCD;
- c) funcțiile de îndrumare și control de la nivelul DJIP/DMBIP și al birourilor județene ale ARACIIP: inspector școlar;
- d) funcțiile de conducere de la nivelul unității de învățământ preuniversitar/unități de educație extrașcolară: director și director adjunct.

Alte funcții didactice de îndrumare și control și alte funcții specifice se stabilesc prin actele normative care reglementează organizarea și funcționarea instituțiilor ce se înființează în baza și în aplicarea prezentei legi.

Directorul și directorul adjunct au obligația să urmeze un program de formare profesională, în primul an al fiecărui mandat de management. Programul de formare profesională trebuie să fie în domeniul managementului școlar și reprezintă criteriu de evaluare a activității manageriale a acestuia.

Directorul și directorul adjunct care exercită primul mandat de management educațional este consiliat în activitate de un mentor pentru management educațional.

Se înființează Corpul Managerilor Educaționali, format din mentorii pentru management educațional, organism de specialitate aflat în coordonarea Ministerului Educației, care are ca scop dezvoltarea politicilor publice din educație, derularea activității de mentorat pentru directorii aflați la început de carieră și asigură monitorizarea, evaluarea și respectarea principiilor etice și a conduitei deontologice în managementul școlar. Metodologia privind constituirea, organizarea concursului de selecție și funcționarea Corpului Managerilor Educaționali se aprobă prin ordin al ministerului educației.

Corpul Managerilor Educaționali colaborează cu CNFDCCD în vederea desfășurării activităților de organizare și furnizare de formare continuă pentru personalul didactic de conducere, îndrumare și control, precum și pentru identificarea, evaluarea, recunoașterea rezultatelor învățării non-formale și informale pentru personalul didactic de conducere, de îndrumare și control din învățământul preuniversitar

Procedura de recrutare și selecție a directorilor și directorilor adjuncți din unitățile de învățământ de stat se bazează pe un proces care cuprinde următoarele etape:

- a) evaluare de competențe în cadrul căreia se testează capacitățile și aptitudinile personale ale candidatului; evaluarea se realizează de comisia de concurs împreună cu specialiști în psihometrie;
- b) probă scrisă;

c) interviu, în care se evaluează capacitățile și aptitudinile personale ale candidatului, precum și calitatea planului managerial și al planului de acțiune.

Recrutarea pentru ocuparea funcțiilor de director și de director adjunct din unitățile de învățământ se realizează prin concurs național, organizat prin DJIP/DMBIP, sub coordonarea Ministerului Educației.

E. Prezentă lege va intra în vigoare în 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I

În termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației stabilește, prin ordin al ministrului educației măsurile tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ și elaborează metodologiile, regulamentele și alte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi.

2.4 Alte informații *)

**Secțiunea a 3-a:
Impactul socioeconomic **)**

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social: efectele prezentului proiect vor asigura creșterea calității procesului de învățământ, satisfacerea nevoilor beneficiarilor direcți și indirecti ai educației, scăderea ratei de abandon școlar și de părăsire timpurie a școlii, a ratei analfabetismului funcțional. De asemenea, aplicarea prezentei legi va asigura o creștere a competențelor dobândite de absolvenții învățământului profesional, vocațional și teoretic ceea ce va asigura adaptarea rapidă la nevoile în schimbare de pe piața forței de muncă.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.***)						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	0	0	0	0	0	0
a) buget de stat, din acesta:	0	-5006814	-8959918	-8959918	-8959918	-6377313,6
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
iii. sume defalcate din TVA	0	-5006814	-8959918	-8959918	-8959918	-6377313,6
b) bugete locale din care:	0	5006814	8959918	8959918	8959918	6377313,6
i. impozit pe profit						
ii. sume defalcate din TVA	0	5006814	8959918	8959918	8959918	6377313,6
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	0	11323123	26756390	29068520	31002516	19630109,8
a) buget de stat, din acesta:	0	6316309	17796472	20108602	22042598	13252796,2
cheltuieli de personal	0	5092102	16509865	18781995	20715991	12219990,6
bunuri și servicii	0	10000	40000	80000	80000	42000
alte cheltuieli	0	1214207	1246607	1246607	1246607	990805,6
b) bugete locale:	0	5006814	8959918	8959918	8959918	6377313,6

cheltuieli de personal						
bunuri și servicii	0	1248368	4993472	4993472	4993472	3245756,8
asistență socială	0	3758446	3966446	3966446	3966446	3131556,8
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:	0	-11323123	-26756390	-29068520	-31002516	-19630109,8
a) buget de stat	0	-11323123	-26756390	-29068520	-31002516	-19630109,8
bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare		Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	Buget de stat	
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.</p>						
4.8 Alte informații						
Secțiunea a 5-a:						

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ:

Se abrogă titlul I și titlul II , titlul IV capitolul 1 din Legea educației naționale nr. 1/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18 din 10 ianuarie 2011, cu modificările și completările ulterioare,

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 20 iulie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

- La data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern privind organizarea și funcționarea ANISAC se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 155/2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 4 februarie 2022.

- La data intrării în vigoare a hotărârii de Guvern privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Învățământ Profesional și Profesional Dual se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 855/1998 privind înființarea Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 465 din 04 decembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

OME privind aprobarea Metodologiei privind regimul actelor de studii emise de unitățile și de instituțiile de învățământ

Hotărâre a Guvernului privind Conținutul și formatul actelor de studii

OME privind aprobarea Metodologiei privind documentele școlare oficiale

OME privind aprobarea Programelor pentru examenul național de bacalaureat

OME privind aprobarea calendarului, metodologiei și modul de organizare și desfășurare a examenului național de bacalaureat

OME privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar

OME privind organizarea învățământului cu frecvență redusă

OME pentru aprobarea Metodologia privind derularea activităților în unitățile de învățământ în sistem online

OME privind aprobarea rețelei școlare

HG privind aprobarea cifrei de școlarizare pentru învățământul preuniversitar

OME privind aprobarea Metodologiei de înființare, desființare și funcționare a consorțiilor școlare

HG privind probarea modului de funcționare și coordonare ale activității consorțiilor școlare

OME privind aprobarea Metodologiei de Acreditarea furnizorilor de educație timpurie

HG privind aprobarea Metodologiei de organizare a unităților de educație timpurie precum și a standardelor de calitate a acestora

OME privind aprobarea planurilor - cadru

OME pentru aprobarea standardelor de pregătire profesională

OME privind metodologia de organizare și funcționare a învățământului liceal profesional dual

HG privind aprobarea Metodologiei de finanțare de investiții specifice în agricultură
Ordin comun privind aprobarea Listei liceelor profesionale cu profil preponderent agricol
OME privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul liceal militar
OME pentru aprobarea programelor școlare pentru disciplinele de specialitate militară
Ordine de ministru privind Metodologia de elaborare și aprobare a Planurilor-cadru de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, subofițerilor, agenților de poliție și a agenților de poliție penitenciară
Ordine de ministru privind constituirea consiliilor de conducere din unitățile de învățământ postliceal militar, de ordine publică și securitate națională
Instrucțiuni privind funcțiile didactice pentru corpul instructorilor militari din unitățile de învățământ preuniversitar din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională
HG privind aprobarea cifrei de școlarizare pentru învățământul postliceal de stat
OME privind aprobarea criteriilor generale de admiterea în învățământul postliceal
Ordine privind aprobarea unor metodologii cadru privind admiterea în învățământul postliceal din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională,
OME privind aprobarea programelor școlare pentru Limba și literatura maternă, la Istoria și tradițiile minorităților naționale și la Istoria și tradițiile minorității naționale
OME privind aprobarea programelor școlare pentru învățământ în limbile minorităților
OME pentru aprobarea manualelor școlare pentru învățământ în limbile minorităților
OME pentru aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului la distanță ca parte a învățării pe tot parcursul vieții, cetățenilor români și străini
HG privind organizarea și funcționarea CNIRD
OME privind aprobarea Metodologiei de organizare a educației speciale
OME pentru aprobarea unităților de învățământ care vor organiza Școala din spital
OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a școlarizării elevilor la școala din spital
OME privind aprobarea programei diferențiată de susținere a evaluării naționale și a examenului național de bacalaureat pentru elevii cuprinși în forma de școlarizare din spital, precum și pentru toți elevii cu cerințe educaționale speciale, îndelung spitalizați.
HG privind aprobarea Normelor metodologice privind cheltuielile cu organizarea și desfășurarea competițiilor școlare, extrașcolare și extracurriculare, cuantumul stimulentei financiare acordate elevilor premiați, profesorilor care i-au pregătit și unităților școlare de proveniență a premianților
OME privind aprobarea standardelor profesionale pentru funcțiile didactice
HG privind aprobarea standardelor de calitate pentru programele de formare inițială
OME pentru aprobarea metodologiei privind stabilirea profilului de competențe pentru cadrul didactic.
OME privind aprobarea procedurii și a criteriilor de selecție a cadrelor didactice în vederea constituirii Corpului de mentorat și licențiere în cariera didactică
OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului național de licențiere în cariera didactică
OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a concursului național unic pentru ocuparea posturilor didactice/catedrele vacante și rezervate
OME privind aprobarea Procedurii de constituire a posturilor didactice la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar
OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a concursului organizat la nivelul unității de învățământ particular pentru ocuparea posturilor didactice/catedrele vacante și rezervate

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității manageriale desfășurate de directorii și directorii adjuncți din unitățile de învățământ preuniversitar și a inspectorilor școlari

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității inspectorilor școlari din birourile teritoriale ARACIIP

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare anuală a activității manageriale desfășurate de personalul de conducere al direcțiilor județene de învățământ preuniversitar

OME pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a inspectorului școlar teritorial

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a examenelor pentru obținerea gradelor didactice

OME privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a formării continue

OME privind aprobarea sistemului de acumulare, recunoaștere și echivalare a creditelor profesionale transferabile

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului național de ocupare a funcțiilor de director/ director adjunct din unitățile de învățământ

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului de selecție pentru ocuparea funcțiilor de directori generali/ directorilor generali adjuncți ai direcțiilor județene de învățământ preuniversitar

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de directori al unităților destinate activităților extrașcolare

OME privind aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcțiilor de îndrumare și control din direcțiile județene de învățământ preuniversitar

OME privind aprobarea Normelor în baza cărora personalul didactic de conducere, de îndrumare și control poate fi degrevat total sau parțial de norma didactică

OME privind aprobarea Metodologiei și criteriilor de acordare a gradației de merit

OME privind aprobarea regulamentului de acordare a distincțiilor și premiilor pentru personalul didactic

OME privind aprobarea Normele metodologice referitoare la efectuarea concediului de odihnă pentru cadrele didactice

OME privind aprobarea Standardelor naționale care stau la baza acreditării, metodologiilor de evaluare externă, procedura de acreditare, precum și tarifele percepute în vederea acreditării unităților de învățământ preuniversitar

5.2 Impactul asupra legislației in domeniul achizițiilor publice – nu este cazul

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a:

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Au fost consultate structurile asociative ale autorităților administrației publice locale

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6.5 Informații privind avizarea de către:

- a) **Consiliul Legislativ - necesită aviz**
- b) **Consiliul Suprem de Apărare a Țării**
- c) **Consiliul Economic și Social - necesită aviz**
- d) **Consiliul Concurenței - necesită aviz**
- e) **Curtea de Conturi - necesită aviz**

6.6 Alte informații

Secțiunea a 7-a:

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În temeiul dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, Ministerul Educației a publicat proiectul pe site-ul instituției la data de 13.07.2022. O formă revizuită a proiectului a fost publicată pe site-ul ministerului la data de 27.02.2023.

În procesul de elaborare a proiectului au fost consultați beneficiarii dreptului la educație, cadre didactice, elevi, părinți, organizații nonguvernamentale, asociații profesionale, structuri asociative ale administrației publice locale, solicitându-se comunicarea de observații și propuneri.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

7.3 Alte informații

Secțiunea a 8-a:

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

În termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației stabilește, prin ordin al ministrului educației, măsurile tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ și elaborează metodologiile, regulamentele și alte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi.

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, a fost promovat prezentul proiect privind Legea învățământului preuniversitar.

MINISTRUL EDUCATIEI

Ligia DECA

Avizatori:

**Viceprim-ministru
Hunor KELEMEN**

**Ministrul transporturilor și infrastructurii
Sorin Mihai GRINDEANU**

**Ministrul afacerilor interne
Lucian Nicolae BODE**

**Ministrul afacerilor externe
Bogdan Lucian AURESCU**

**Ministrul apărării naționale
Angel TÎLVĂR**

**Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale
Petre DAEA**

**Ministrul mediului, apelor și pădurilor
Barna TANCZOS**

**Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și
administrației
Attila - Zoltan CSEKE**

**Ministrul investițiilor și proiectelor europene
Ioan Marcel BOLOȘ**

**Ministrul muncii și solidarității sociale
Marius - Constantin BUDĂI**

**Ministrul sănătății
Alexandru RAFILA**

**Ministrul cercetării, inovării și digitalizării
Sebastian - Ioan BURDUJA**

**Ministrul finanțelor
Adrian CÂCIU**

**Ministrul justiției
Marian - Cătălin PREDOIU**